

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۴ فبروری ۲۰۲۵

یونس نگاه

صدسالگی پروژه ملای لنگ

صدسال از آشوب ملای لنگ می‌گذرد. او اولین بار اعلامیه‌هایش را علیه مکتب و تعلیم دختران در خزان ۱۳۰۲ هجری شمسی در کابل نشر کرده بود. بعد از آن او و ملا عبدالرشید از جنوبی نامه‌ای به کابل فرستادند و از امان الله خواستند که مکتب دخترانه مستورات را بسته کند و برخی مواد تمسک‌القضات امانیه را که به گفته او در بخش جزا مطابق شریعت نبود، اصلاح کند.

گپ دو طرف به جنگ و مذاکره کشید. یک بار هیأتی از کابل به جنوبی رفت و از ملا عبدالله لنگ و ملا عبدالرشید خواست که اعتراض خود را به مواد نظامنامه قضا مستند و ماده‌وار بگویند تا قاضیان و ملاهایی که آن نظامنامه را ساخته و حالا از آن دفاع می‌کنند، جواب بدهند. ملای لنگ مهلت خواست تا نظامنامه را بخواند. بعد احوال داد که ما آن قدر سواد نداریم که این نظامنامه را بخوانیم و نقد کنیم. خلاصه شاهی امان الله و قانون و مکتبش را قبول نداریم.

این نکات را عزیزالدین وکیلی در کتاب سلطنت امان الله شاه و استقلال مجدد افغانستان نوشته است.

درگیری با ملای لنگ در سال ۱۳۰۳ تشدید شد و کشته‌های بسیار برجای گذاشت. پروژه ملای لنگ متأسفانه آخر کامیاب شد و تعلیم به عقب برگردانده شد. اما آن زمان احتمالاً آدم‌های بدبین نیز باور نمی‌کردند که صدسال بعد ملای دیگری پیدا شود و با همان منطق بگوید که مرا به کتاب و سند و قانون کاری نیست، یکی و خلص مکتب دخترانه نباشد.